

ŽENSKÁ HLÍDKA

Podatelka M. Hurnová

NA PALUBĚ.

Irma Geisslová.

V přístavě rušno. Z dýmku lodí valí se oblaka zaduší, nádherný dav jíz v kajutách mizel, váhá jen skupina vyehlá.

Že tklí ta bída na celém světě! neladný ton u krásy koncertu! výřivky ostev v pozlících rážkách sazí tera v rubinech jisker tu!

K odplutí výzval! V myšlenkách obrát; zářící teď hledím naspětek, perutě bílé — vlnějí látky kynou zpět ve spoutě kukátk.

Š bobem, a země, nyní tě vidím, nevím však, kdo z nás se navrátí, jsme děti zmatku, jsme děti pláče, a), jak loď hladinu zklíká!

V ohromné špi ohromná brázdá, poutě než náspý dva zpěné, samota vodstva, hry jeho proudů vzlet kříd v duši má sklíčené!

IRMA GEISSLOVÁ.

Česká poetka a spisovatelka dokonala veškeré svoji pout 27. května v Jičné ve věku 59 let.

Irma Geisslová narodila se v Ehrách, v Pešti, r. 1855. Od útlého mládí se věnovala křehčaté práci pro lid český, byvši činnou do posledního okamžiku, kde teprv smrt přerušila její činnost. Český národ ztratil v ní dobrou sílu na poli spisovatelství. I my zde v Americe poouíme ztrátu tu to, neboť přispívala i do zdejších časopisů. Ze byla a jest i zde o bliženou, důkaz toho dosvědčuje, že Jednota Českých Dam na počest její pojmenovala jeden sbor, čís. 106 v Chicago, Ill., který nes je její jméno. Želme její ztráty co neúnavně pracovnice a přeje me jí lehkého odpočinku a čestnou památku.

Odehází od nás lidé nadaní literárně, muži i ženy, — ukládá me je jednoho za druhým k věčnému odpočinku. Věk práce jejich zde mezi námi budou žít věčně!

Není každému dáno, by mohl prospívatí vrstvá lidu všeho, by práce jeho působila po celém světě literárně! Ale není též vyměněná možnost, by každý člověk nemohl nějakým způsobem svoje síly uplatnit ve prospěch lidu, buď v kruzích širokých, neb jen v užších, třeba jen domáckých, když dbá, by vchoval své dítě pevného, vznešeného charakteru, by i ony znal povinnosti člověka a jeho poslání a hleděly svoje síly uplatnit tak, by prospěly dle sí svých lidstvu všemu.

Nemusí člověk být spisovatelem, neb básníkem, by po sobě za nechal trvalou památku! Člověk každý může se uplatnit v jakémkoliv práci, koná-li jí správně a poctivě. I ten na poli nepatrných pracovníků svědomitě si zanechá zde světlou památku mezi těmi, kteří jej znali.

TANČIT.

Olga Stránská-Absohnová.

Naše mládež dorůstající převládá často do rozporů se svými požadavky. Při její výchově přicházejí různé otázky, k nimž my jsme dávno zaujaly určité stanovisko, vyřídily jsme si svůj osobní poměr k nim. Teď přichází mládež a ohrožuje to stanovisko a zvrátí nám rázem svými požadavky náš vývojný poměr. — My musíme začít znova uvažovat se zřetelem na mládež. To je něco, co přináší nová doba sebou, co naše matky ještě nepotkávaly, neboť ještě i ony měly své tradice, své cesty dávným mravem vyvozené, předurčené a nejen nechtěly, ani nemohly se od nich odchýlit, nechtěly-li samy sebou rebelantské duše.

Životem naučily jsme se vážně hledět na život a ideály naše převládá nás k sebekázi, k opravdovosti, chceme krásu, pravdu, dobro vytvářet a uplatňovat, chceme to vše životem užit.

A vedeme k tomu mládež — naše doery. A najednou přijde stín. Mládež chce tančit, naše doery chtějí do tanečních hodín. Tu nás zarazí. Je to jeden z prvních kroků do života. Je jich

mnoho těch kroků, ale přichází rychle jeden za druhým. Chtěly bychom je oddálit, uchovat ten bílý květ diví duše. Připadá nám, že ten květ bílý máme samy již vřhnout do života, kde může být předčasně zlomen, uspíněn, jisté aspoň zastíněn a váháme a odhalujeme tu chvíli různými výmluvami a námitkami. Jednou je tu přílišná mládí, podružné je to nákladné, jindy klademe požadavek, že je nutné dříve učení, pak znalost hospodyňská a ští máš předeházet taneč, namítáme naše zkušenosti, planost takových zábah, ano i škodlivost a zklamání, ale mládež to vše překonává důvody skutkem. Mládež chce žít, chce všechno poznávat, vše zkusit, nejpředevším důvodem nás poráží, naším vlastním mládím.

Co tu činit? Vzpomínáme. Také jsme rády tančily a já sama přímo vášnivě. Ano, byla jsem v stáří své dekuráky, když o prázdninách učily jsme se se studenty Besedě a tančily poprvé na maloměstském studentském věnečku. Ráda na to vzpomínám a ráda jsem tančila. Pro tance. Tančila jsem s děvčaty i hochy, při kolovrátku a zpěvu kdekoliv, na louce, v lese, po sílu, kde bylo lze. Ale to bylo něco jiného než pozdější zábavy a plesy městské. Zde netančilo se k vůli tanečnickému umění, zde to odměňené pohyby, ukázněný tance, vše vypočtené, tanečníci z povinnosti, ve středu ostrova kritika — ne, to není tance. A konečně později, jako mladá žena poznala jsem, že tance může být i prostředkem k cílům jiným, k svádění, tu zanevřela jsem na tance vůbec a odřekla jsem se ho. Tím vyrovnala jsem se s touto otázkou, pokud se mé osoby týká.

Je-li člověk volný, myslí veselí, srdce klidné, nitra rozjásané, že by zpíval a tančil, je-li tance takovým projevem jeho bytosti vnitřní, radosti ze života — nechtě tančí. Tomu odpovídají všechny tance národní, zejména slovanské. Nechtě se jí také učí. To jsou tance mládí, jarosti. Tedy jsou dobré, krásné, pravdivé.

Je-li člověk volný, myslí veselí, srdce klidné, nitra rozjásané, že by zpíval a tančil, je-li tance takovým projevem jeho bytosti vnitřní, radosti ze života — nechtě tančí. Tomu odpovídají všechny tance národní, zejména slovanské. Nechtě se jí také učí. To jsou tance mládí, jarosti. Tedy jsou dobré, krásné, pravdivé.

Je-li člověk volný, myslí veselí, srdce klidné, nitra rozjásané, že by zpíval a tančil, je-li tance takovým projevem jeho bytosti vnitřní, radosti ze života — nechtě tančí. Tomu odpovídají všechny tance národní, zejména slovanské. Nechtě se jí také učí. To jsou tance mládí, jarosti. Tedy jsou dobré, krásné, pravdivé.

Tedy je dobře tančit. Tance je projevem našeho nitra. Nefebá puritánská, askese, je třeba pravdivosti. Ale nad to vše je třeba si to uvědomit. A dívka čistá sama zvolí, nalezne úskalí a bílý květ její duše zůstane neposkvrněn. **Pilná čtenářka.** Schenectady, N. Y., 24. června 1914. — Čtená redakce Pokroku! Přijímte ode nás srdečné pozdravení. Zároveň musím s Vámi sdělit, že povinnosti jsme sobě, že nám předplatné na milý a vždy velmi toužebně očekávaný Pokrok došel, pročež zasíláme Vám \$1.50 jako dárek předplatné, tak abychom si mohli Váš list opět na rok zajistit. Ča-

sopis Pokrok těší se zde takové oblibě, že ondyno přišel k nám jeden krajan, který nás požádal, bychom mu Pokrok též objednali, při čemž rovněž složil předplatné, jež přiložené naleznete. — Laskavě mu tudíž et. Váš časopis správně zasíláte. Doufám, že se mi později podaří ještě několik nových odběratelů získati. Věk Pokrok toho sobě zaslouží, aby do každé české rodiny docházel, neboť jest to časopis bezúhonný, který poctivě své poslání plní, to jest aby krajanům v každém ohledu prospěl, je poučil a zároveň i pobavil. Běříme ještě jiné časopisy, však Pokrok nejvíce pěkných zpráv, týkájících se krajanů zde i v zámoří, přináší. Také ostatní četba pozůstává vesměs z vybrané zábavné a poučné četby. Mne ovšem velmi zajímá Ženská Hlídká, kterou vždy s dechotivostí pročítám a v mnoha případech již našla jsem tam cenné pokyny, které mi výborně v různých oborech posloužily. Také Vám musím napsat, jak vlastně se tu máme. Zimu jsme zde měli takovou, že v žádném ohledu nedala se zahaubit, neboť dobře se přičinila, aby ukázala, co vše umí. Vyznamenala se do té míry, že i lidé na voze a děti v peřinkách musili zmrznout. Nyní opět panuje zde takové sucho, provázené studenými větry, že zahrádky místo, aby se zelenaly, tak se černají a práce promizerně pokračuje. Více lidí jest bez zaměstnání nežli jich pracuje a to jest pouze 3 dny v týdnu. Poměry se zjiňovaly, bývá záhodným, aby muž někdy ženu napomenul a naopak žena zase, aby muž poradila. Kde tak svorně se jedná, z takových lidí potom obyčejně stávají se boháč. Kde ale jsou oba manželé nešťastní, hospodářství takové mávne neblahé zakončení. Jak jsem slyšela, že žena šla do města, tam si koupila osmi dolarové šaty na léto a dosti drahou hedvábnou deku na postel, kterou však, když někým jeli, brávali si za příkrývkou do špinavého kočáru a dá se předpokládat, jak asi hedvábná dráha deka vyhlížela, když se domů oni milí manželé navrátili. Jinak ale do naší třetí dosti citelnou bídu, tak že často nemohli si ani mouky koupiti. Kdež jiní opět si pomocí, třeba jen pár dolarů do zářátku měli. Ovšem tak už to bývá a kdo si příliš vybírá, obyčejně stává se, že přeběří. Laskavě etně spolupodpisovatelky žádám, by mi některá z nich sdělila, jak zavařuje rajská jablčka, tak aby se později nezakazila — mne se jich minulý rok příliš zkazilo. Nyní se srdečným pozdravem na všechny dopisy svůj končím a co nevidět, přijdu zase.

Čtená paní! Díky za dopis a přezení, kterou nám věnujete. Jest to smutné, kde lidé musí trpěti nedostatkem, však i zde na západě jest dosti draho a práce není tolik jako jindy. Věk doufáme, že se to změní k lepšímu. Bude mně těšiti, když naši "Ž. Hlídku" občas navštívíte. Por.

Stella Friedlová, Lesterville, So. Dak. — Čtená podatelko, jakož i všichni čtenáři a čtenářky! Jak jsem Vám v minulém svém dopisu slíbila, že opět budu brzy psáti, přicházím dnes tudíž, bych také svému slibu dostála, neboť domýšlím se, že by to pěkně nevyšlo, abych slíbila a pak snad nepsala, to by se to asi špatně rýmovalo. Mám ovšem jiné práce tolik, že bych stálo mohl pilně pracovat, však tu chvíli, co budu — psáním tohoto dopisu — zahálet, přičiním se opět nahradit. Přidám jednoduše do kroku a nepřestanu, dokud povinnosti své nevykonám. — U Lesterville jest nejvíce novým to, že každý mladý farmář kupuje si nový automobil, tak že když jest někde nějaká zábava, tu sjedou se všichni v kárkách. Jak se časy mění! Ondyno slyšela jsem vyprávět jednu starší zdejší ženu, která sdělila, že prý dříve také v automobilech jezdila a že jim to dosti utečené bývalo. Jednoduše "zasadili" pár volů do vozu, při čemž ještě bylo nutno u potřeblí dlouhého karabáče, kterého často muselo se citelně použít, aby se volí k rychlejšímu kroku pohládl. Výhodu při tom měli tu, že nemuseli se strachovat, že jim potah uteče, anebo že někdo tak často přijde k poranění, jako se to děje při nynějších automobilech. Automobiley však přece jen zase mají tu výhodu, že se s nimi rychleji všude dostaneme a tím mnohdy milé překvapení nám můžeme způsobit. Také nám minule stala se nehoda. Vydali jsme se na cestu k rodičům s úmyslem, že je příjemně překvapíme. Zatím ale sami v nemilém překvapení jsme se octnuli. Mlý náš pan automobil zajel s námi totiž do sněhu, načež při nejlepším vůli a námaze nemohl se ani ku předu a ani do zadu hnouti, tak že byli jsme nuceni z káry vystoupiti a pěkně vichřiti tláčti, abychom k cíli naš cesty rychleji se dostali. — Počasí zde máme nyní dosti pěkné, v minulém však týdnu každého dne do stávil se bouře, provázená vždy

takovým větrem, že jsme často tonuli v obavách, že obydlí s námi burácející bouře odnese. Když pak se bouře přenesla, tu každý si stěžoval, jakých škod bylo způsobeno. Jednomu za bouře byla rozbita okna, jinému zase rozvásněný živel něco odnesl, a některým opět zničeny byly zahrádky. Vzdor tomu však každý může býti spokojen, že to ještě tak dopadlo a nebylo to horší, jako příkladně lonského roku v Omaze, kdy při hrozném množství nemirných škod na majetku způsobeno, při čemž i množství lidských životů bylo zmařeno. — Ztratil-li někdo nějaká kuřátka, nasadíte květiny a kuřata budou opět a maminky, jež jsou bedlivé a přičinlivé, zřídí si opět zahrádky, neboť ještě bylo dosti příhodné k tomu dohy, aby se to dalo u spokojivě nahradit. Ovšem hospodyně, které nejsou dosti přičinlivé, nebudou toho míti stejně mnoho v zahrádkách. Takových znám mnoho, že si zahrádku nepřipraví, ba ani o drůbež se nestarají a jsou zvyklé jenom vše za hotové peníze kupovat. Když se však nemůže na farmě žádné vejce neb smetana, ba ani drůbež prodat, tu ovšem hospodář také nikdy ničeho se nedodělá, neboť ta úroda mu při nejlepším snaze na vše nevystačí. Znáám jednu rodinu, která měla celkem dobrý zážitek, však následkem své nebedlivosti záhy všecko pozbyli. Když byl jeden šetřil a při tom drůbežho šetrně napomínal, zajisté by se též po čase přiněil a poměry by se zjiňovaly, bývá záhodným, aby muž někdy ženu napomenul a naopak žena zase, aby muž poradila. Kde tak svorně se jedná, z takových lidí potom obyčejně stávají se boháč. Kde ale jsou oba manželé nešťastní, hospodářství takové mávne neblahé zakončení. Jak jsem slyšela, že žena šla do města, tam si koupila osmi dolarové šaty na léto a dosti drahou hedvábnou deku na postel, kterou však, když někým jeli, brávali si za příkrývkou do špinavého kočáru a dá se předpokládat, jak asi hedvábná dráha deka vyhlížela, když se domů oni milí manželé navrátili. Jinak ale do naší třetí dosti citelnou bídu, tak že často nemohli si ani mouky koupiti. Kdež jiní opět si pomocí, třeba jen pár dolarů do zářátku měli. Ovšem tak už to bývá a kdo si příliš vybírá, obyčejně stává se, že přeběří. Laskavě etně spolupodpisovatelky žádám, by mi některá z nich sdělila, jak zavařuje rajská jablčka, tak aby se později nezakazila — mne se jich minulý rok příliš zkazilo. Nyní se srdečným pozdravem na všechny dopisy svůj končím a co nevidět, přijdu zase.

Čtená paní! Těší mne, že jste zase zavítala do naší "Hlídky" — vzdor pilnému odobí. Jest vidět, že umíte s prací zatočit. Co se týče Vašeho psaní, tož vězte, že píšete velice srozumitelně, jen pište zase brzy, bude nás těšiti. — Návod na zavaření rajských jablíček podám později, tak jak já sama je zavařuji a mám vždy dobrý výsledek. Poř. **Františka Svobodová,** Missoula, Mont., 21. června 1914. — Čtená podatelko a milé družky! — Jelikož pozorují, že naše "Hlídku" v poslední době jaksi na povět dopisů chudne, chápnu se tudíž sama péra, abych čtenářům toho našeho milého Pokroku též něco z této krajiny sdělila. Jak se dočítám, všude oběhová vázuou a jen samé nepokoje na všech stranách se vyskytují. Věk i zde u nás panuje "bojot". M. M. společnost, vlastně jeden z největších oběhů zbžím strážím, nálytkovým, železným atd., má nyní velké potíže, neboť unionisti naléhají na jejich clerky, aby se k unii přidali; však jak se zdá, společnost na tento požadavek neochce přistoupit. Majitelé obchodu dovozují, že kterkdm platí slušné mzdy, s kterýmiv tito jsou úplně spokojeni. Unioni v dělnictvu nesmí něcho kupovat a místo to chodí kolem tohoto oběhodu a nosí tabuli s nápisem "unfair". Vzdor tomu však, myslím, že něcho nevedou, neboť lidé i třeba unioni chodí vůči všem překážkám stále do toho oběhodu kupovat. Věk unionisté velmi ale si pošňají. Na příklad jakmile někdo začne něco stavět, již jsou za zády a poroučí si, které oni dělníky přejí si zaměstnávat. My, když jsme stavěli a potřebovali dělníka, tu také, když přišel,

UVEDENÁ ODPORUČENÍ NEJLÉPE SVĚDČÍ, JAKÝM BLAGODARNÝM DOBRODINÍM JSOU MAMÁ A LÉKY, JEŽ VYRÁBÍ MRS. FR. OTOUPALÍKOVÁ.

Čtená paní Otoupalíková, přijímte pozdrav a poděkování za mamá, která se u malé vřobně ověřila. Děsné bolesti mě krk, večer jsem si jej namazala u ku podivu, ráno vůbec bolest jsem nechtěla. — Můj otec měl bolavou ruku tak, až pod pažl udeřila se mu boule. Namazala jsem mu bolest a ráno byl otok pryč. Věk mamá odporučuji všem. Vaše přítelkyň.

Mrs. Marie Psoa, Ravenna, Nebr. — Srdečný pozdrav a poděkování za mamá. Přetránil bolela mne záda. Jakmile jsem si je namazala, bolest zmizela. Laskavě mi ji pošlete ještě za \$1.

K. C. Mueller, Astoria, L. I. — Čtená paní, děkuji za mamá. Měl jsem bolest, kterou po prvním namazání se ztratilo. Dopisy s objednávkou adresujte mi: 4911

Mrs. Frances Otoupalik, VYRABITELKA David City, Nebraska

následovalo vyšetřování, zlati patřil k unii. Jest to zajisté divný od nich požadavek, chtějí za naše peníze ještě nám poroučet. Sami pak diktují si velký plat a též dobu pracovní si určí. Jejich požadavky přece jen zdají se býti příliš velké, neboť za málo chtějí toho příliš mnoho. Sama nejsem nikdy pro malé platy, ale jak ti to lidé mluví, to jest přece jen trochu přílišné. Následkem takového poměru nemůžeme sem také žádnou továrnu dostat, poněvadž se někdo z majitelů různých podniků s unii nemůže dohodnout. Zde u nás jest unie síce dosti silná, však sami ti lidé mnoho si to pokazili. Když sem bývala Milwaukee dráha dala své dílny, to už by bývalo něco znamenalo, však missoulská požadovali příliš vysokou cenu za pozemek a byly z toho jen samé soudy na odškodné. Kdežto v Deer Lodge, aby dílny tam dostali, dali železniční společnosti pozemek zdarma. — Dlužno podotknouti, že u nás to vyhlíží dosti blbě, ježto není téměř žádná práce. — Lonského roku na dráze pracovaly 8 mužů v partě, letos však toliko tři. Dnes jsem se dokonce dověděla, že bude denně na této dráze o dva osobní vlaky méně vysláno, čímž ovšem opět několik lidí práci ztratí. Na lepší časy v přítomné době není vůbec žádná vyhlídka a sice dokud bude demokratický president, několika je velmi dobrý a rozšafný — však nejde to! A nic platno, republikáni jsou přece jen bohatí a, jakmile ti zavrou kapsy, je pro prosperitě. Demokratická strana — nynější vláda — myslila, že snížením ela výkoná pro lid dobro — ovšem docílila toho, benefít z nízkého ela má však toliko několik těch boháčů. Ku příkladu, že sem jde z Kanady stavební dříví, ublížilo to mnoho zdejším dělníkem lidu, kterého následkem toho velké množství ztratilo práci. A ten, kdo staví, dříví lačněji nedostane, užitek z toho kanadského dříví mají pouze ti, kteří materiál odtamtud objednavají. Stejně má se to i s masem a jinými potřebami, na něž clo bylo sníženo neb docela zrušeno. Ti chudší nemají to ani ono lačnější a za životní potřeby stále více a více musí platit. — Nyní, milé družky, musím se ještě zmínit o té nynější módě, jak některé ty ženské musí jako slepice drobnými krůčky capat a jak se při tom ta sukne musí utahovat, div že se neroztrhne; proto asi je mají některé dole rozstřížené. Ta poslední móda se mně daleko více líbila, nežli tato nynější maskara nastala. Sukně nebyly ani příliš široké a ani zase tuze úzké. Přiliš široké sukně nemám sama ráda, ješto člověk s tíží je unese. Také při pracích šatech, co taková široká sukne dala práce, nežli se opět vyzehnila. Ondyno moje dcera přišla nás ze Spokane navštívit a tu, když jsem tak na tu modu lálečila, ona mně povídá: "Mami, vy jste ještě neviděla hochy, jak ti se nyní strojí. Kalhoty úzké, sotva že je navlekou, vlasy si kudrlinkují a při tom též se pudrují. Některé jsou též šněrovačky a hledí, by jejich těla měla pěkný "šejp". — Skutečně ale lidé potrpí si až příliš na parádu. — Děvčata, co vyřídají, dají také na sebe. Neukládají peníze, nýbrž každá raději chodí jako nějaká princezna. Zde u nás asi 20 děvčát vyřídává nejméně \$75 měsíčně. Některé dni sice nepracují, když točí odjedou někam na výlet, plat

práce ale celý dostanou. Jest ovšem hezké, že mají vysoké školky — dobré vzdělání — které jim trvalou a dobrou práci zaručuje. Nyní dopis svůj končím se srdečným pozdravem na všechny čtenáře tohoto časopisu. Hodlám zase co nejdříve s nějakým dopisem se přihlásiti. Čtená přítelkyň! Jste hodná, že si zase vzpomene na naši pokněd opatřenou "Ž. Hlídku." Nemůžeme se však diviti, neboť každá hospodyně má teď plně ruče práce všeho druhu a za druhé jest příliš velké teplo sedět u stolu. Každý touží po zdravém venkovském vzduchu. Díky za dopis a bude nás těšiti, když si na nás častěji vzpomene. Srdečně Váš zdraví za všechny čtenářky. Podatelka.

Rybzivová zavařeninka.

Na jednu libru rybzivových zrnek nech jednu libru cukru svařit s koflíkem vody až se táhne, potom k němu přidej jednu libru okuňaných rybzivových zrnek a nech to při velmi mírném ohni jen chvílenku vařit, při čemž tím stále pozorně míchej, až to začíná houstnout. Chraň se však zavařeninky příliš dlouho vařiti, sice ztratí barvu i chuť. Nejlepší zkouška jest, když se líčí kápně šťávy na talíř a kapka se nerozleže, nýbrž stuhne, tu je čas šťávu odstaviti, nechat vyehladnout a pak ve sklenicích uschovat.

Višňová zavařeninka.

Z pěkných zralých višň vyndej pecky, pak dej višně na čistý rendlík, přidej k nim tolik mléčého cukru, mnoho-li máš ovoce, totiž stejný díl. Vař při mírném ohni tak dlouho, až se utvoří řídká lesknouce se povídla. Hleď však, aby se višně docela nerozměchaly, nýbrž aby zůstaly v kouskách, tak jsou povídla chutnější a úhlednější; kdyby byla příliš řídká, mohou se před užíváním trochu povařiti; potom je uschovej do láhvi jako jiná povídla.

Bramborý s majoránem.

Uvař se slupkami nové brambory, oloupej a rozkrájej na kuličky. Mezi tím udelej světlou jíšku na másle, dle množství bramborů, v níž se usmaží usokaný majorán. Záleje se vodou tak, aby se získala řídká omáčka, která se přisolí a svaří, pak naleje na brambory, opatrně s nimi promíchá a pět neb deset minut nechá stát v horké troubě.